

Усний контрольний твір «Життя без конфліктів».

1. УВАЖНО ПРОЧИТАЙТЕ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ ВЛАСНОГО ВИСЛОВЛЕННЯ У ФОРМАТІ ЗНО

Власне висловлення.

Крок перший

Уважно читаємо тему твору хоча б два рази. Надзвичайно важливо зрозуміти її. Не зробивши цього, категорично не можна йти далі! Спростіть тему, «витягніть» з неї найважливіше.

Крок другий

Формуємо власну позицію щодо теми. Якщо в умові завдання звучить: «Підтримайте або спростуйте думку», маємо щонайменше три шляхи, якими можна піти:

- 1) Погодитися цілком із думкою(ідеєю), висловленою у темі.
- 2) Не погодитися зовсім із думкою (ідеєю), запропонованою в темі.
- 3) Частково погодитися, а частково не погодитися.

Якщо ж завдання звучатиме: «Викладіть Ваш погляд на цю проблему», то алгоритм думок буде дещо інший:

- 1) Зосередьтесь, спробуйте згадати все, що ви знаєте про цю проблему.
- 2) Визначтесь з власною позицією щодо проблеми (підтримую, не підтримую, частково підтримую).
- 3) Мої ідеї щодо вирішення проблеми.

Крок третій

Розташування частин твору :

АЛГОРИТМ

Теза. Я думаю так!

Аргумент 1. Я так думаю, тому що..

Приклад до аргументу 1. Мої міркування найточніше ілюструє такий приклад...

Аргумент 2. Я думаю так ще й тому, що...

Приклад до аргументу 2. Мій аргумент найточніше може проілюструвати такий приклад...

Загальний висновок.

Крок четвертий

Послідовне написання частин твору

Теза – це ідея, думка, яку ви будете доводити всім подальшим твором. Це те, що ми «витагуємо» з теми, намагаючись зрозуміти її, всебічно осмислити.

За умовами тестового завдання ви повинні забезпечити тезу **аргументацією** (доводами, підтвердженнями на користь істинності саме вашого погляду на ту чи іншу проблему). Зауважте, аргументування – це етап, який іде після формулювання тези й до надання **прикладів**.

Щодо прикладів, то доречно один подати з літератури або інших видів мистецтва, другий – з історії або з суспільно-політичного життя, або ж з власного життя.

До прикладів є чіткі вимоги: перший приклад має бути з **літератури** (не обов'язково української) або інших видів **мистецтва**, другий — **історичний** факт або випадок із **життя**.

НЕ можна використовувати два приклади з літератури або два з історії — вони мають бути **ОБОВ'ЯЗКОВО** різними. За кожен можна отримати по 2 бали. Ідеальний комплект — приклад з української літератури + приклад із життя (завжди є універсальний друг-сусід-однокурсник, із яким сталася повчальна історія, яка доводить, що...).

Крок п'ятий

Перечитуємо написаний твір. Замінюємо, де потрібно, повтори, виправляємо помилки тощо. **Якщо не знаєте правильного написання слова, заміть його на слово-синонім або ж перефразуйте речення.** Простежте, щоб використані вами в наступних реченнях займенники не мали стосунку до кількох слів із попереднього речення. І ще. Старайтесь логічно бути речення. Не захоплюйтесь складними синтаксичними конструкціями навіть тоді, коли знаєте всі правила пунктуації.

Лайфхак 1. Не можеш дібрати приклад із літератури? Погортай тестовий зошит із завданнями, який лежить на твоєму столі:) Там є багато цитат, авторів, персонажів — точно підшукаєш щось потрібне.

Лайфхак 2. Усе ще не можеш дібрати приклад із літератури? Універсальними романами, де є приклади всього на світі, є «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» П. Мирного та «Місто» В. Підмогильного.

Приклади мають бути чіткими, а тому запам'ятай «триєдність»: **конкретна людина + ситуація + аргументація, чому приклад ілюструє аргумент.** Із літератури це буде: **персонаж (звісно, ще вказати автора й назву твору) + епізод, який із ним стався (не переказуй текст детально) + доведення доцільності прикладу.**

У прикладі з життя дотримуємося триєдності: **конкретна людина з іменем + випадок, що стався + чому це доцільно до аргументу.**

Фрази-кліше, які можуть вам стати у пригоді

1. Вводимо тезу:

Я вважаю, що...

На мою думку,...

На моє глибоке переконання,...

Переконаний, що важко не погодитись з тим...

Цілком справедливим буде твердження..

Я не погоджуюсь...

Хочу піддати сумніву..

Мені здається..

Переконаний/а...

2. Аргументи:

Щоб підтвердити свою думку...

На підтвердження виправданості своєї позиції наведу такий, як на мене, переконливий аргумент.

Які ж аргументи можуть бути запропоновані на користь мого погляду (думки, ідеї) стосовно...? Наведу декілька, як на мій погляд, найпереконливіших. Передусім.. Крім цього...

Доказом цього може бути...

Тому що..

3. Приклади

Наприклад:

Яскравим прикладом цієї ситуації може бути історія...

Прикладів, які наочно підтверджують запропонований аргумент, безліч. Зупинюсь на одному.

Прикладом може слугувати...

Для прикладу...

4. Висновок

Отже,..

Таким чином, ...

Підсумовуючи сказане, хотілося б ще раз наголосити...

Завершуюючи свій шлях пошуку відповіді на питання, хотів би підкреслити...

Узагальнюючи, ...

Зауважте! Роботу, що не відповідає темі власного висловлення, буде оцінено в 0 балів.

Роботу обсягом до 100 слів також буде оцінено в 0 балів (потрібно 200-250 слів).

Завжди і скрізь будьте впевнені у власних силах! Успіхів вам!

2. Відповіді на усі запитання стосовно написання власного висловлення можна знайти у безкоштовному посібнику для підготовки до власного висловлення

Домашнє завдання.

Виконайте завдання, запропоноване у демонстраційній версії тестового зошита ЗНО 2021 року

Прочитайте наведений у рамці нижче уривок.

Взаємини між людьми бувають різними: як такими, що стимулюють співпрацю і товариськість, так і тими, що призводять до суперечок і протистоянь. Часто непорозуміння стають причиною появи образ, ворожості та ненависті. Ці та подібні негативні ситуації називають **конфліктами**. Усі ми маємо досвід участі в конфліктних ситуаціях, і для багатьох він був не завжди позитивним. У цьому процесі важливо не концентрувати увагу на сторонах конфлікту чи його перебігу, а бачити перспективу вирішення проблеми. Успіх в управлінні конфліктами значним чином залежить від поведінки його учасників.

Конфліктологія (наука про конфлікти) вирізняє декілька способів подолання суперечностей.

За матеріалами сайту <https://citizen.in.ua>

Зважаючи на цю інформацію, надайте розгорнуту письмову відповідь на проблемне питання.

Який зі способів подолання конфліктів є найбільш ефективним?

Відповідаючи на питання, дотримуйтесь таких вимог:

- чітко сформулюйте тезу,
- наведіть два переконливі аргументи, що найкраще підтверджують Вашу позицію,
- посильте один зі своїх аргументів показовим прикладом з історії чи сучасного суспільного життя або особистого досвіду (*окресліть контекст, у загальних рисах схарактеризуйте події, надайте факти, укажіть імена історичних постатей чи сучасників / сучасниць тощо, витлумачивши, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою*), а інший – прикладом з мистецтва (*художньої літератури чи інших видів мистецтва*) (*зазначте автора й назву твору, укажіть на проблему, порушену митцем, чи на художній образ, через який проблему розкрито, наведіть за потреби цитату тощо; не переказуйте твору, не давайте повної характеристики образів, проте поясніть, як наведене пов'язано з обговорюваною проблемою*),
- сформулюйте висновки, увиразнивши обстоювану Вами впродовж усього викладу позицію.